

CONNEMARAPONIEN JALOSTUSARVOSTELU 2013

1. JALOSTUSARVOSTELUN PERUSTEET

Connemaraponien kantakirjaan merkitseminen perustuu CPBS:n (Connemara Pony Breeders Society) alkuperäkantakirjan vaatimukseen. Connemaraponien jalostusarvostelun tavoitteena on edistää rodun jalostusta ja parantaa ponien suorituskykyä ja laatua. Vapaaehtoisen jalostusarvostelun perusteella connemaraponi voidaan siirtää kantakirjan luokkaan 1 tai 2, riippuen miten yksilö täyttää asetetut minimivaatimukset. Mikäli jalostukseen käytettävä ori tai tamma ei ole saavuttanut jalostusarvostelussa kantakirjassa määriteltyjä luokkien 1 tai 2 minimivaatimuksia, sen jälkeläiset merkitään kantakirjan luokkaan 3 ja niillä ei ole oikeutta osallistua jalostusarvosteluun.

Jalostusarvostelu suoritetaan ensimmäisen kerran yksilöarvostelussa Suomen Hippos ry:n järjestämässä tai hyväksymässä näyttelyssä. Yksilöarvostelussa arvioidaan rotukohtaisten vaatimusten mukaisesti terveys, luonne, rakenne ja suoritukset. Yksilön saavutettua riittävät jälkeläistulokset, tehdään arvostelu jälkeläisten perusteella erikseen määriteltyjen vaatimusten mukaisesti.

2. YKSILÖARVOSTELU

Yksilöarvosteluun tarvittavia tuloksia kerätään Suomen Hippoksen järjestämässä tai hyväksymässä näyttelyissä, joissa poneja ja hevosia arvostellaan terveyden, luonteen, rakenteen ja suoritusten perusteella. Jokainen yksilö voi osallistua jalostusarvosteluun vain kerran kalenterivuoden aikana. Uudelleen arvostelukertoja lukumäärää ei ole rajoitettu. Viimeisin suoritettu arvostelu on aina voimassaoleva ja arvostelu on julkinen. Yksilöarvostelun perustella oriit voidaan palkita I tai II palkinnolla, tammat, ruunat ja nuoret ponit I, II tai III palkinnolla.

2.1 Osallistumisoikeudet

Jalostusarvosteluun ovat oikeutettuja osallistumaan yksilöt, jotka on merkitty Suomen Hippos ry:n ylläpitämään connemaraponien kantakirjaan vähintään luokkaan 3 ja jotka täyttävät polveutumiseltaan kantakirjan luokkien 1 tai 2 vaatimukset.

2.2 Rakennearvostelu

Rakenteesta arvostellaan vähintään seuraavat kohdat

1. tyyppi
2. pää ja kaula
3. ylälinja
4. etuosa
5. takaosa
6. etujalat ja liikkeiden säännöllisyys
7. takajalat ja liikkeiden säännöllisyys
8. käyntiliikkeet
9. raviliikkeet

10. laukka (jalostusarvosteltavat tammat ja oriit)
11. yleisvaikutelma
12. kaviot

Jokaisesta arvostelukohdasta 1-11 annetaan pisteet 4-10, myös puolikkaita pisteitä voidaan käyttää. Arvostelukohdasta 12 annetaan sanallinen arvio. Oriiden palkitsemiseen on asetettu keskiarvopisteiden minimiraja, muutoin rakennearvostelupisteitä ei lasketa yhteen, vaan palkintoluokka määräytyy yleisvaikutelman ja tyyppin perusteella. Lisäksi muille arvostelukohdille on määritelty minimikriteerit palkintoluokittain.

Palkintoluokat:

Tammat, nuoret ponit ja ruunat

I palkinto: tyyppi ja yleisvaikutelma vähintään 8, mikään arvostelukohta ei alle 6.

II palkinto: tyyppi ja yleisvaikutelma vähintään 7, kuitenkin toinen näistä vähintään 8, mikään arvostelukohta ei alle 5.

III palkinto: tyyppi ja yleisvaikutelma vähintään 6, kuitenkin toinen näistä vähintään 7, mikään arvostelukohta ei alle 5.

Oriit

I palkinto: tyyppi ja yleisvaikutelma vähintään 8, mikään arvostelukohta ei alle 6.

II palkinto: tyyppi vähintään 8, yleisvaikutelma vähintään 7, mikään arvostelukohta ei alle 5. Oriin pisteiden keskiarvon tulee olla vähintään 7,4.

2.3 Mitat

Jalostusarvostelutilaisuudessa otetaan vähintään seuraavat mitat:

1. säkäkorkeus
 2. lautaskorkeus
- sekä jalostusarvosteltavilta oriilta ja tammoilta lisäksi
3. rinnanympäryys
 4. etusäären ympäryys

Mikäli ponilla on virallinen Suomen Ratsastajainliitto ry:n mittaustodistus, Suomen Hippos ry:n tai ulkomaisen kantakirjan hyväksymä mittaustulos säkäkorkeudesta, merkitään tämä mitta jalostusarvostelutietoihin. Muut mitat otetaan jalostusarvostelutilaisuudessa.

2.4 Maitovarsojen arvostelu

Maitovarsojen arvosteluun ovat oikeutettuja osallistumaan tapahtumahetkellä vähintään neljä viikkoa vanhat varsat, jotka polveutuvat rotukohtaisten vaatimusten mukaisesti.

Maitovarsoista arvostellaan vähintään seuraavat kohdat:

- tyyppi
- liikkeet
- yleisvaikutelma

Maitovarsojen arvostelua ei pisteytetä, vaan ne asetetaan palkintoluokkiin I, II tai III.

2.5 Nuorten ponien ja ruunien arvostelu

Nuorten ponien arvosteluun kuuluvat terveys- ja rakenneominaisuudet.

2.5.1 Osallistumisoikeudet

Nuorten ponien arvosteluun ovat oikeutettuja osallistumaan 1-3-vuotiaat tammat ja ruunat sekä 1-2 –vuotiaat oriit, jotka on merkitty Suomen Hippos ry:n ylläpitämään connemaraponien kantakirjaan vähintään luokkaan 3 ja jotka täyttävät polveutumiseltaan kantakirjan luokkien 1 tai 2 vaatimukset.

Neljävuotiaat ja vanhemmat ruunat arvostellaan samalla tavalla kuin nuoret ponit.

Kolmevuotiaan tamman voi esittää joko nuorena ponina tai jalostusarvosteltavana tammana. Arvosteluvaihtoehdosta tulee tehdä ilmoitus näyttelyyn ilmoittautumisen yhteydessä.

2.6 Oriiden jalostusarvostelu

Oriiden arvosteluun kuuluvat terveys-, rakenne- ja käyttöominaisuudet rotukohtaisten vaatimusten mukaisesti.

2.6.1 Osallistumisoikeudet

Oriiden jalostusarvosteluun ovat oikeutettuja osallistumaan vähintään 3-vuotiaat oriit, jotka on merkitty Suomen Hippos ry:n ylläpitämään connemaraponien kantakirjaan vähintään luokkaan 3 ja jotka täyttävät polveutumiseltaan kantakirjan luokkien 1 tai 2 vaatimukset.

2.6.2 Terveysominaisuudet

Terveysominaisuudet arvioidaan Suomen Hippoksen ja alkuperämaan vaatimusten mukaisesti.

2.6.3 Rakennearvostelu

Rakennearvostelu suoritetaan kohdassa 2.2 määriteltyjen periaatteiden mukaisesti.

2.6.4 Käyttöominaisuudet

Oriit voivat suorittaa vapaaehtoisen käyttökokeen. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin. Käyttökokeen tulos ei vaikuta ponin jalostusarvostelutulokseen eikä kantakirjaluokkaan.

Suorituskyvynkoe

Mikäli connemaraoritta tarjotaan ratsuponijalostukseen, tulee sen läpäistä Suomen Hippos ry:n hyväksymä suomalainen tai ulkomainen suorituskyvynkoe. Kokeen hyväksyttävä pisteraja on maakohtainen. Kuusivuotiaat ja vanhemmat poniorit eivät osallistu suorituskyvynkokeeseen, vaan niiden tulee korvata se asetetuilla kilpailutuloksilla vähintään aluekilpailuissa.

2.6.5 Kantakirjaluokat

Ori, joka saavuttaa jalostusarvostelussa palkinnon I, voidaan siirtää kantakirjan luokkaan 1, mikäli se täyttää luokan muut vaatimukset.

Ori, joka saavuttaa jalostusarvostelussa palkinnon II, voidaan siirtää kantakirjan luokkaan 2, mikäli se täyttää luokan muut vaatimukset.

Ori, joka saavuttaa jalostusarvostelussa palkinnon I tai II, mutta ei väriltään tai säkäkorkeudeltaan täytä kantakirjaluokan 1 vaatimuksia, voidaan siirtää kantakirjan luokkaan 2.

Ori, joka ei saavuta jalostusarvostelussa palkitsemiseen oikeuttavia tuloksia, jää kantakirjan luokkaan 3.

2.6.6 Orinumero

Orinumero myönnetään oriille, joka on palkittu jalostusarvostelussa I tai II palkinnolla.

2.7 Tammojen jalostusarvostelu

Tammojen jalostusarvosteluun kuuluvat terveys-, rakenne- ja käyttöominaisuudet rotukohtaisten vaatimusten mukaisesti.

2.7.1 Osallistumisoikeudet

Tammojen jalostusarvosteluun ovat oikeutettuja osallistumaan vähintään 3-vuotiaat tammot, jotka on merkitty Suomen Hippos ry:n ylläpitämään connemaraponien kantakirjaan vähintään luokkaan 3 ja jotka täyttävät polveutumiseltaan kantakirjan luokkien 1 tai 2 vaatimukset.

2.7.2 Terveysominaisuudet

Tammojen terveysominaisuuksien arvostelu koostuu yleisen terveydentilan arvioinnista. Epäiltäessä perinnöllistä vikaa tai sairautta arvostelulautakunta voi tarvittaessa määrätä tamman jatkotutkimuksiin.

2.7.3 Rakennearvostelu

Rakennearvostelu suoritetaan kohdassa 2.2 esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

2.7.4 Käyttöominaisuudet

Tammat voivat suorittaa vapaaehtoisen käyttökokeen. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin. Käyttökokeen tulos ei vaikuta ponin jalostusarvostelutulokseen eikä kantakirjaluokkaan.

2.7.5 Kantakirjaluokat

Mikäli tamma saavuttaa jalostusarvostelussa palkinnon I tai II voidaan se siirtää kantakirjan luokkaan 1, mikäli se täyttää luokan muut vaatimukset.

Tamma, joka saavuttaa jalostusarvostelussa palkinnon I tai II, mutta ei väriltään tai säkäkorkeudeltaan täytä kantakirjaluokan 1 vaatimuksia, voidaan siirtää kantakirjan luokkaan 2.

Mikäli tamma saavuttaa jalostusarvostelussa palkinnon III voidaan se siirtää kantakirjan luokkaan 2, mikäli se täyttää luokan muut vaatimukset.

Tamma, joka ei saavuta jalostusarvostelussa palkitsemiseen oikeuttavia tuloksia, jää kantakirjan luokkaan 3.

2.7.6 Tammanumerot

Tammanumero myönnetään niille tammoille, jotka on palkittu jalostusarvostelussa I, II tai III palkinnolla.

2.8 Kilpailusuoritukset

Tamman ja oriin kilpailusuoritukset otetaan huomioon ja niiden perusteella se voi saada suoritusluokkamerkinnän.

2.9 Jalostusarvostelutulokset

Ponista kirjoitetaan lausunto, jossa mainitaan jalostuksen kannalta oleelliset seikat ponin terveydestä, rakenteesta, liikkeistä ja muista ominaisuuksista. Lausunto on julkinen. Jalostusarvostelusta tulee merkitä ponin tietoihin Suomen Hippos ry:n ylläpitämään tietokantaan.

2.10 Tuontiponien arvostelu

Toisessa EU:n jäsenvaltiossa ja CPBS:n (Connemara Pony Breeders Society) hyväksymässä kantakirjassa jalostusarvostellut ponit merkitään alkuperämaan jalostusarvostelun perusteella siihen kantakirjan luokkaan, jonka vaatimukset ne täyttävät. Maahantuodut ponit voivat osallistua kansalliseen jalostusarvosteluun vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

3. Jälkeläisarvostelu

Jälkeläisarvostelun tekee Suomen Hippos ry:n ratsu- ja ponivaliokunta. Ulkomaisia jälkeläistuloksia voidaan käyttää osana jalostusarvostelua, jolloin ponin omistajan on toimitettava ne määräaikaan mennessä Suomen Hippokseen. Jälkeläisarvostelun perusteella ori tai tamma voidaan palkita arvokirjaimella B, AB, A ja Valio.

3.1 Oriiden jälkeläisarvostelu

Palkittavan oriin arvosteltujen jälkeläisten keskiarvon tulee ylittää vähintään koko populaation keskitasoon. Tällöin huomioidaan arvosteltujen jälkeläisten lukumäärän ja koko jälkeläismäärän suhde.

Vähimmäisvaatimuksena oriin palkitsemiselle jälkeläistulostensa perusteella on:

arvokirjaimella B, jos

- 5 sen vähintään 1-vuotiasta jälkeläistä on palkittu Suomen Hippos ry:n järjestämässä tilaisuuksissa, ja joista
- 5 on saavuttanut I tai II palkinnon

arvokirjaimella AB, jos

- se on B-palkittu ja
- 10 sen jälkeläistä on Suomen Hippos ry:n tilaisuuksissa saavuttanut I tai II palkinnon,
 - tai kukin kolme sijoitusta kansallisissa ratsastuskilpailuissa,
 - tai jos 10 esitetystä jälkeläisestä 3 orijälkeläistä on palkittu jalostusarvostelussa I tai II palkinnolla tai 3 tammajälkeläistä on palkittu jalostusarvostelussa I palkinnolla.

arvokirjaimella A, jos

- se on AB-palkittu ja
- 20 sen jälkeläisistä on Suomen Hippos ry:n tilaisuuksissa saavuttanut I tai II palkinnon tai kukin kolme sijoitusta kansallisissa kilpailuissa ja
 - niistä 3 orijälkeläistä on palkittu jalostusarvostelulla I tai II palkinnolla tai 3 tammajälkeläistä on palkittu jalostusarvostelussa I palkinnolla

Valioluokka

A palkittu ori voidaan siirtää valioluokkaan erittäin korkeatasoisten jälkeläistensä perusteella.

3.2 Tammat

Palkittavan tamman jälkeläisten keskiarvon tulee ylittää vähintään koko populaation keskitasoon. Vähimmäisvaatimuksena tamman palkitsemiselle jälkeläistulostensa perusteella on:

Arvokirjaimella B, jos

Yksi sen jälkeläinen on palkittu Suomen Hippos ry:n järjestämässä tilaisuudessa vähintään II palkinnolla.

Arvokirjaimella AB, jos

- se on B-palkittu ja
- 3 sen jälkeläistä on palkittu palkitsemistilaisuuksissa, minkä lisäksi
 - esitetystä jälkeläisistä 3 on saavuttanut vähintään II palkinnon tai
 - 1 orijälkeläinen on palkittu jalostusarvostelussa I tai II palkinnolla

- tai yksi tammajälkeläinen on palkittu jalostusarvostelussa I palkinnolla tai
- 2:lla jälkeläisellä on kolme sijoitusta kullakin kansallisissa ratsastuskilpailuissa

Arvokirjaimella A, jos

- se on AB-palkittu ja
- 5 sen jälkeläistä on esitetty palkitsemistilaisuuksissa ja
- esitetyistä jälkeläisistä 5 on saavuttanut vähintään II palkinnon, minkä lisäksi
 - 3:lla tulee olla kolme sijoitusta kullakin kansallisissa ratsastuskilpailuissa tai
 - yhden orijälkeläisen tulee olla palkittu jalostusarvostelussa I tai II palkinnolla tai yhden tammajälkeläisen I palkinnolla tai
 - yhdellä on oltava suoritusluokkamerkintä

Valioluokka

Tamma voidaan siirtää valioluokkaan, jos sillä on 3 vähintään kolmesti kansallisten ratsastuskilpailujen vaativissa luokissa sijoittunutta jälkeläistä tai 3 orijälkeläistä on palkittu jalostusarvostelussa I tai II palkinnolla tai 3 tammajälkeläistä on palkittu jalostusarvostelussa I palkinnolla.

4 Valitusoikeus

Jalostusarvostelun tuloksesta ei voi valittaa. Mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu rodun voimassa olevan jalostusohjesäännön ja muiden asiaa koskevien ohjeistusten mukaisesti, voidaan asiasta valittaa. Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippoksen ratsu- ja ponivaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia arvostelutilaisuuden päätyttyä arvostelutilaisuuden kansliaan.

Muut arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta Suomen Hippokseen.

5 Jalostukseenkäyttöoikeuteen liittyvät määräykset

5.1 Astutuskirjanpito

Oriin omistajan tai pitäjän tulee pitää astutuskirjaa ja astutusluetteloa Suomen Hippoksen vahvistamilla lomakkeilla ja toimittaa astutus- ja keinosiemennystiedot vuosittain annettuna määräaikana alueensa hevosjalostusliittoon. Hevosjalostusliitot huolehtivat vuosittain alueellaan olevien oriiden jalostuskäyttöä koskevien tietojen keräämisestä, tarkastamisesta ja lähettämisestä Suomen Hippokseen.

5.2 Orilisenssi

Oriin omistajan tai pitäjän tulee vuosittain lunastaa orilisenssi.

6. Ratsu- ja ponivaliokunta ja arvostelulautakunnat

6.1. Ratsu- ja ponivaliokunta

Suomen Hippoksen nimeämässä ratsu- ja ponivaliokunnassa on vähintään kolme kasvatuksen asiantuntijaa. Lisäksi valiokunnassa ovat kotieläinten jalostustieteen asiantuntija, eläinlääketieteen asiantuntija, ratsastusurheilun asiantuntija, hevosjalostusliittoja edustava virkailija ja sihteerinä toimiva jalostusagronomi.

Ratsu- ja ponivaliokunnan jäsenten toimikausi on kolme vuotta ja toimikausia voi olla korkeintaan kaksi peräkkäin. Tarvittaessa voidaan käyttää asiantuntijatyöryhmiä.

6.2. Tamma- ja varsalautakunta

Tammojen ja varsojen arvostelulautakunta on päätösvaltainen, kun kaksi Suomen Hippos ry:n nimeämää tuomaria, joista toinen toimii puheenjohtajana, ovat läsnä.

6.3. Orilautakunta

Orilautakuntaan kuuluvat Suomen Hippos ry:n nimeämät tuomarit, eläinlääkäri ja sihteerinä toimiva jalostusagronomi. Oriiden arvostelulautakunta on päätösvaltainen, kun kolme Suomen Hippos ry:n nimeämää tuomaria, joista yksi toimii puheenjohtajana, ovat läsnä. Suorituskyvyn testien osalta käytetään erikseen nimettyjä tuomareita. Lisäksi voidaan käyttää muita koti- ja ulkomaisia asiantuntijoita.

6.4. Esteellisyys

Jos joku lautakunnan jäsenistä on estynyt tai esteellinen, nimeää Suomen Hippos ry:n edustaja hänen tilalleen sijaisen. Lautakunnan jäsenen on välittömästi saatettava lautakunnan tietoon mahdollinen esteellisyysperuste. Lopullisen päätöksen lautakunnan jäsenen esteellisyydestä ratkaisee lautakunta.

Lautakunnan jäsen on esteellinen, jos

- jäsen tai hänen lähiomaisensa on tai on ollut ko. hevosen kasvattaja, omistaja, osaomistaja, valmentaja tai maahantuoja
- jäsen tai hänen lähiomaisensa on ko. hevosen isän tai emän kasvattaja, omistaja, osaomistaja, vuokraaja tai oriinpitäjä
- jäsen on palvelussuhteessa tai muussa toimeksiantosuhteessa ko. hevosen kasvattajaan, omistajaan, osaomistajaan, valmentajaan tai maahantuojaan
- tai jos ilmenee jokin muu vastaava esteellisyysperuste, jolla luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta syystä vaarantuu.

Jos arvostelulautakunnan äänestäessä äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Vahvistettu x/2013 Suomen Hippos ry, ratsu- ja ponivaliokunta

Liitteet:

- Yleinen terveystarkastuslomake
- Connemaraoriiden rotukohtainen terveystarkastuslomake
- Suoritusluokkavaatimukset

